

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΤΖΟΡΤΖ
ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ

Ο ελληνοαμερικανός
συγγραφέας, η Ελλάδα
και τα κακώς κείμενα

ΣΕΛ.9

ΤΖΟΡΤΖ ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ

Τα κακώς κείμενα διδάσκονται

Λίγο προτού έρθει στην Ελλάδα ο **μεγάλος συγγραφέας αστυνομικής λογοτεχνίας μιλάει στο «Βήμα»** για το νέο του βιβλίο «Το δίδυμο»

Ο συγγραφέας Τζορτζ Πελεκάνος

ΤΗΣ ΜΑΡΙΛΕΝΑΣ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

«Για μένα η αστυνομική λογοτεχνία δεν έχει καμία σχέση με την ανεύρεση του ενόχου. Απλώς σκιαγραφεί με τον καλύτερο τρόπο την κοινωνία μιας πόλης, μιας χώρας. Γι' αυτό τα δικά μου αναγνώσματα περιλαμβάνουν συγγραφείς σαν τον Τζορτζ Πελεκάνος». Είναι κάπως αναμενόμενο που ο μετρ του είδους στη Σκωτία Ian Rankin στην πρόσφατη επίσκεψή του στην Αθήνα αναφέρθηκε στον συγγραφέα που ο Στίβεν Κινγκ είχε αποκαλέσει «τον μεγαλύτερο εν ζωή συγγραφέα αστυνομικών μυθιστορημάτων στην Αμερική». Ίσως στο «μικρό κύκλωμα» των συγγραφέων του συγκεκριμένου είδους η αβρότητα επιβάλλεται. Ωστόσο και ο Αντονι Μάρα, ο νεαρός Αμερικανός που επίσης επισκέφθηκε την Αθήνα για να βραβευτεί με το «Athens Prize for Literature 2014» και που δεν έχει ουδεμία σχέση με το αστυνομικό μυθιστόρημα, ανέφερε το όνομά του. Γιατί δεν μπορεί να μην αναγνωρίσει την αφοπλιστική δύναμη που αποπνέουν τα γεμάτα ένταση και ρεαλισμό πορτρέτα της κοινής γενέτειράς τους Ουάσιγκτον, αυτής της «σοκολατένιας πόλης» που σκιαγραφεί με τόση αμεσότητα ο Πελεκάνος.

Λευκοί και μαύροι χαρακτήρες

Το έχει καταφέρει να είναι σημείο αναφοράς. Τόσο για τα βιβλία του όσο και για τη συμμετοχή του σε σενάρια της αμερικανικής τηλεόρασης και συγκεκριμένα του καναλιού HBO. Το «The Wire», για παράδειγμα, είναι για πολλούς το καλύτερο σίριαλ που έχει γυριστεί για την αμερικανική τηλεόραση καθώς μέσα από αυτό ανακαλύψαμε το πρόσωπο της μαύρης Αμερικής που ζει και αναπνέει σε τρώγλες λίγους δρόμους μακριά από εκεί όπου ζουν οι (λευκοί) προνομιούχοι και ευπολόηπτοι πολίτες της χώρας. Είναι σκληρό, είναι απόλυτα αληθινό. Δύσκολα τρως ποπ κορν και νάτσος παρακολουθώντας το. «Είναι πολύ δύσκολο να δημιουργήσεις κάτι, ένα βιβλίο ή ένα σενάριο, με μαύρους χαρακτήρες» λέει ο Πελεκάνος. «Όσον αφορά τη χρηματοδότηση, για παράδειγμα, αυτό που ακούς ξανά και ξανά είναι ότι οι ιστορίες με μαύ-

ρους χαρακτήρες δεν πουλάνε εκτός Αμερικής ή ότι υπάρχουν μόνο τρεις μαύροι αστέρες του σινεμά που σημαίνουν κάτι σε επίπεδο box office. Προσωπικά είχα ανέκαθεν πολλούς μαύρους χαρακτήρες και πρωταγωνιστές στα βιβλία μου και μπορώ να πω ότι δεν λειτούργησε υπέρ μου όσον αφορά τις πωλήσεις. Τι να κάνουμε, έτσι είναι τα πράγματα. Δεν αφήνω αυτή την παράμετρο να με αποτρέπει από αυτό που θέλω να κάνω, αλλά δίχως αμφιβολία δεν ήταν εύκολο. Κάποιες φορές πρέπει να προσπαθείς μόνος σου να κάνεις τη διαφορά».

Ο Πελεκάνος συνυφαίνει τις ιστορίες των ηρώων του με την τραγική κυριολεκτικά πραγματικότητα της πόλης όπου μεγάλωσε και εξακολουθεί να διαμένει. Στο σαλόνι του έχει κορνιζάρι ένα σημείωμα που του είχε στείλει ο Ομπάμα, άλλος ένας μεγάλος θαυμαστής του. Εδώ που τα λέμε, τον έβγαλε από τον κόπο να κάνει ό,τι ένας πολιτικός δεν θα τολμούσε ποτέ: να βγει περιπολία με αστυνομικούς που δέχονται κλήσεις για εγκλήματα στις υποβαθμισμένες γειτονιές της Ουάσιγκτον, εκεί όπου μαύροι έφηβοι πυροβολούνται για ψύλλου πήδημα. Να συναναστραφεί συναδέλφους τους που επιτρούν την ένταση πρώην εγκληματιών στην κοινωνία. Να έρθει σε επαφή με «σκυλόματσους» που περιπολούν τους δρόμους της πόλης για να εντοπίσουν κακοποιημένα σκυλιά. Να γνωρίσει βετεράνους σε στρατιωτικά νοσοκομεία και κέντρα αποκατάστασης. Να μπει σε φυλακές ανηλικών και ενηλικών και να προσπαθήσει να βοηθήσει ανθρώπους που γεννήθηκαν σε διαλυμένα σπίτια μέσα στα ναρκωτικά και στην ανέχεια. Και παρ' όλα αυτά, καταφέρνει να μη χάνει την πίστη του στο ανθρώπινο είδος. «Μάλλον είμαι αισιόδοξος, αλλά δεν πιστεύω ότι γεννιέται κάποιος κακός. Τα περισσότερα κακώς κείμενα του κόσμου μας διδάσκονται ή μεταδίδονται από γενιά σε γενιά» θα πει.

Το νέο βιβλίο του

Στην Ελλάδα έρχεται έπειτα από δέκα χρόνια, γεμάτος όρεξη «για δουλειά, φαγητό, ποτό και διάθεση να κάνω νέους φίλους», όπως λέει. Λακωνικός, θες επειδή η καταγωγή του εί-

ναι από τη Σπάρτη και από τη Βορδόνια Λακωνίας, θες επειδή δεν έχει κανέναν λόγο να πει περισσότερα για όλα όσα ήδη μιλάει το έργο του προτού έρθει στην Αθήνα, ο Πελεκάνος είναι πλέον ένας άνδρας υπερήφανος. Για την επιτυχία των βιβλίων του, για τη δεμένη οικογένειά του με τα τρία υιοθετημένα (εκ των οποίων τα δύο μαύρα) παιδιά του, για την ελληνική καταγωγή του. Αλλωστε οι ελληνοαμερικανοί χαρακτήρες έχουν σταθερή παρουσία στα βιβλία του και πολύ συχνά είναι οι πρωταγωνιστές τους. Μετά τον Ντιμίτρι Καρράς και τον Νικ Στεφάνος, σειρά είχε ο Σπίρο Λούκας, πρωταγωνιστής του

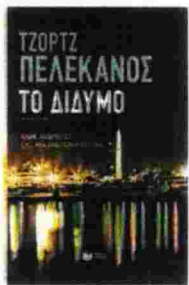
βιβλίου του «Το δίδυμο» που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις Πατάκη. Ένα alter ego του Πελεκάνος, στην πιο νεανική του εκδοχή. «Αλήθεια είναι. Όπως στον Σπίρο, έτσι και σε μένα αρέσει να κάνω πράγματα με το σώμα μου. Και μολονότι δεν θεωρώ τον εαυτό μου διανοούμενο, διαβάζω ματωδώς, βλέπω πολλές ταινίες και ακούω διαρκώς μουσική. Επιπλέον αισθάνομαι απέχθεια για την υποκρισία και την ειρωνεία. Α, και μου αρέσουν οι γυναίκες».

Ο Σπίρο όμως είναι επιπλέον ένας βετεράνος του πολέμου στο Ιράκ ο οποίος επιστρέφοντας στην Αμερική πρέπει να χαλιναγωγήσει τα βίαια ένστικτά του.

«Ο Σπίρο διδάχθηκε να σκοτώνει και του δόθηκε το ελεύθερο να το κάνει. Αυτή είναι η δουλειά των στρατιωτών σε εμπόλεμη κατάσταση. Πώς αποκόπτεσαι από αυτή τη συνήθεια όταν γυρίζεις σπίτι; Όταν ήμουν μικρός, αναρωτιόμουν πώς το είχε καταφέρει ο πατέρας μου. Είχε σκοτώσει πολλούς άνδρες στον Ειρηνικό στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Όταν όμως επέστρεψε, δεν υπήρξε ποτέ βίαιος, ούτε στο ελάχιστο, ούτε μία φορά. Ίσως ο πόλεμος αποδυναμώνει ή ακόμη και εξαφανίζει κάθε βίαιο ένστικτο. Δεν είναι όμως το ίδιο εύκολο να συμβεί αυτό σε όλους».

ΤΖΟΡΤΖ ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ
Το δίδυμο

Εκδόσεις Πατάκη,
σελ. 336,
τιμή 14,40 ευρώ

Ο Τζορτζ Πελεκάνος, καλεσμένος της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών, επισκέπτεται την Αθήνα και στις 4 Δεκεμβρίου, στις 7 το βράδυ, θα συνομιλήσει με τη δημοσιογράφο Μαριλένα Αστραπέλλου.

